

ANSØGNING

**Profilering af små fødevarer-
producenter og -netværk
i landdistrikterne**

Indholdsfortegnelse

Profilering af små fødevareproducenter og –netværk i landdistrikterne

Indledning	3
1. Projektets titel.....	4
2. Oplysninger om ansøger.....	4
2.a Ansøgende LAG'er	4
2.b Ansøgende Kommuner.....	4
2.c Primær kontaktperson	4
3. Resume af projektet.....	4
4. Projektperioden	5
5. Formål med projektet	5
6. Projektets baggrund	5
7. Detaljeret beskrivelse af projektets indhold og aktiviteter.....	6
LAG Struer.....	7
LAG Holstebro	8
LAG Lemvig	8
LAG Vestjylland (FISK).....	9
LAG Ringkøbing Skjern	9
8. Projektets resultater, effekt og levedygtighed efter projektperiodens ophør.....	10
Projektets resultater.....	10
Projektets effekter.....	11
Levedygtighed efter projektets ophør	11
9. Projektets organisering	12
Styregruppe	12
Projektgruppe	12
Projektledelse	12
Samarbejdspartner	12
10. Aktivitetsoversigt for projektet	13
Step 1	13
Food Dating	14
Formålet med Food Dating	15
Logistikken.....	15
Step 2	16
Mærkeordning og markedsføring, der skal profilere områdets fødevarer samt oplevelserne i og omkring det kulinariske felt overfor slutbrugerne	16
Mærkningsordning	16
Producentforvandling fra fødevareproducent til oplevelsesvirksomhed.....	17
Madcirkus	18
Kom hjem til middag / Mad på utraditionelle steder	18
Step 3	19
Step 4	20
Fødevareinnovationscenter Vestjylland (Food Inno Center Vest).....	20
Den tidsmæssige plan for projektet	21
11. Detaljeret budget og finansieringsplan	22
Bilag	23

Indledning

Originalt og lokalt -

Nyt vestjysk partnerskab om udvikling og innovation indenfor fødevarer og oplevelser.

Idé

Den grundlæggende idé med dette projekt er at skabe et levende, energisk og oplevelsesmæssigt midtpunkt for kvalitetsfødevarer, forædling, salg og nicheproduktion for og med producenter, uddannelsesinstitutioner, restauranter, borgere og for besøgende/turister, m.fl.

En stærk og sammenhængende indsats for udvikling i landdistrikter og yderområder er en forudsætning for en generel og balanceret vækst og udvikling i Region Midtjylland. Projektet "Vestjyske Fødevarer og Oplevelser" er et stærkt forankret projekt i Vestjylland, som vil bidrage til vækst og udvikling i Vestjylland.

Traditionen for samvær på landet har i generationer været centreret omkring gøremål og aktiviteter – og det at være i gang, at gøre noget, at opleve at der er brug for en. På den måde har mennesker mødtes, har lært hinanden at kende, har udvekslet erfaringer og for fleres vedkommende dannet fundamentet for fremtidige forretninger. Det er denne tradition dette projekt bygger videre på.

I den vestjyske kultur står netop disse traditioner særlig stærkt, også i forhold til nye forretninger og ny udvikling. Derfor er afsættet, at for at skabe ny udvikling på landet, må rammerne for at "handle" og være aktive/tilstede. Derved kan der skabes nye partnerskaber, der kan understøtte udviklingen i landdistriktet.

Nødvendigheden af nyudvikling er tydelig. Fraflytning af yngre mennesker, færre indkøbsmuligheder, større landbrugsproduktioner, flere tomme husmandsbrug og et stigende antal ældre borgere er nogle af udfordringerne, som står tydeligt i Vestjylland til trods for, at området i andre henseender har de kvaliteter, som tilflyttere efterspørger som eksempelvis skole, nærhed og natur.

Fødevarer og oplevelsesøkonomi er derfor i fokus i dette projekt. Begge områder udgør en stadig større del af samfundsøkonomien generelt set og har derfor stor regional betydning.

Partnerskabet vil styrke udviklingen af nye produkter, processer og services, samt skabe en ny lokal fødevareridentitet baseret på mangfoldighed, kvalitet og den gode historie og derigennem en udvikling af turismen – hele året rundt.

1. Projektets titel

Vestjyske Fødevarer og Oplevelser

2. Oplysninger om ansøger

2.a Ansøgende LAG'er

På ansøgningstidspunktet har følgende LAG'er besluttet at de vil gå ind i projektet:

LAG Struer
LAG Holstebro

Der er modtaget interesselikende tilkendegivelse fra LAG Ringkøbing Skjern, LAG Lemvig samt LAG Vestjylland (FISK) som ligeledes kobles på projektet efterfølgende.

2.b Ansøgende Kommuner

Holstebro Kommune
Ringkøbing Skjern Kommune
Struer Kommune
Lemvig Kommune

Tilkendegivelser fra Holstebro og Ringkøbing Skjern kommune er indsendt den 1. december. Tilkendegivelser fra Struer og Lemvig kommune er eftersendt med denne version.

2.c Primær kontaktperson

Dorte Storper
Udviklingskonsulent
Holstebro Kommune
Kirkestræde 11
7500 Holstebro
Telefon: 96 11 70 17
dorte.storper@holstebro.dk
CVR-nr.: 29 18 99 27

3. Resume af projektet

Gennem en række aktiviteter og partnerskaber vil der først og fremmest dannes grundlag for udvikling i og omkring det kulinariske felt samt danne erfaringsgrundlag for etablering af et fødevarerinnovationscenter i Vestjylland (Food Inno Center Vest).

Aktiviteterne vil fremme vækst og innovation i fødevarerhvervet i Vestjylland ved, at de lokale fødevarer gøres lettere tilgængelige for borger og turister og der samtidig udvikles og markedsføres såvel nye som eksisterende oplevelsesrum.

Der er aktiviteter i to kategorier:

1. Business to business-aktiviteter som søger at imødegå barrierer som: kendskab til produktens eksistens, priser, forædling, logistik mm
2. Markedsførings- og produktudviklende aktiviteter, hvor fødevarerproducenter gives værktøjer til at ændre deres forretning fra fødevarerproducent til oplevelsesvirksomhed. Og hvor der skabes netværk gennem mærkningsordning og markedsføringstiltag.

Til sammen vil evaluering af aktiviteterne kortlægge barrierer og muligheder for den fremadrettede indsats med at skabe innovation i fødevarerhvervet og oplevelses orienterede produkter i Vestjylland.

4. Projektperioden

1. februar 2009 – 30. september 2011

5. Formål med projektet

Det overordnede formål med projektet er at øge såvel omsætningen som beskæftigelsen i fødevarer- og oplevelsesvirksomheder i Vestjylland, samt motivere og stimulere potentielle nye producenter og hermed skabe nye virksomheder og vækst.

Projektet vil motivere og støtte private, virksomheder og offentlige tiltag, der har til formål at bevare og uddanne indenfor og omkring det kulinariske felt.

Projektet vil gennem markedsføring og aktiviteter støtte helårsturismen og lokal benyttelse af lokale fødevarer/oplevelser.

Som delmål kan nævnes følgende:

- At udvikle og støtte miljøer for lokal fødevarerproduktion af høj kvalitet
- At udvikle og støtte miljøer med høj oplevelsesværdi qua særlig fokus på at bevare og udvikle attraktive måltidskulturer
- At bevare lokale fødevarer kulturer og deres kulinariske naturarv
- At igangsætte aktiviteter i og omkring det kulinariske felt, som er med til at synliggøre de lokale producenter og aktører.
- Etablere et fødevarerinnovationscenter (Food Inno Center Vest) til gavn for alle aktører.

6. Projektets baggrund

Fødevarerhvervet i Vestjylland dækker fiskeri, landbrug, gartneri, akvakultur og fødevarerforarbejdning, og dermed udgør området en stor andel af områdets økonomi og beskæftigelse. I yderområderne står fødevarerhvervet for en relativ høj andel af beskæftigelsen – op til 16,3 % af den private beskæftigelse. Fødevarerhvervet har derudover en stor betydning for turismen, natur,

landskab og miljø. Derfor er det ekstra vigtigt for Vestjylland at sikre fortsat innovation og vækst i og omkring det kulinariske felt.

Der er et historisk fundament for netværksdannelse og produktudvikling at bygge videre på i Vestjylland. Andelsbevægelsen har været og er stadig stærk. Vestjylland var det eneste sted hvor man ud over mejeri, mølle og slagterier også dannede andelsindkøbsforeninger. Og det er en historisk udgave, af de netværk vi ønsker at danne blandt små og store fødevarereproducenter i dag. Opfindelse af bacon-grisen er eksempel på vestjysk produktudvikling, der har ført til en international salgssucces.

Oplevelser i og omkring det kulinariske felt, er betydningsfuldt for mange forbrugere – dvs. historien bag produktet er ofte mere interessant end selve produktet og så er oplevelsen omkring det kulinariske felt af stor betydning i den sammenhæng.

Denne tendens ses såvel hos danske forbrugere som udenlandske turister, når de besøger de forskellige egne i Danmark. De lokale tilbud er der – men ofte er de ikke tilgængelige eller synlige og kommer af denne årsag ikke til gavn for alle aktørerne på området.

Turismen er et af de andre vigtige erhverv i det vestjyske og en sammenkædning af fødevarer- og oplevelseserhverv giver potentiale til vækst indenfor begge erhverv, til glæde for omsætning, image og beskæftigelse i området.

Oplevelser med fødevarer er også en af de faktorer, der understøtter bestræbelser på at styrke helårsturismen og dermed yderligere vækst i landdistrikterne.

Såvel de danske forbrugere som udenlandske turister vil gerne købe regionale produkter, der har en historie bag sig og som er kendetegnet af høj kvalitet og unik smag. Og producenter vil gerne udvikle og afsætte de lokale produkter.

For at dette kan lade sig gøre, er det vigtigt, at de lokale fødevarer skal gøres lettere tilgængelige for borger og turister. Det kan eksempelvis gøres ved, at de skal kunne bestille retter på spisesteder og attraktioner, der er fremstillet af lokale råvarer. Der kan arrangeres forskellige utraditionelle aktiviteter og event i den sammenhæng såsom madcirkus, Food Route, spisning på utraditionelle steder m.m. Derudover er det vigtigt, at de skal have informationer i form af kort, internet introduktion m.m. om de lokale fødevarereproducenter og spisesteder.

Det er vigtigt at kunne spore den lokale og regionale identitet, så i den forbindelse er det vigtigt at der bliver indført en mærkeordning – som er anerkendt såvel nationalt som internationalt – og som leder såvel de lokale borgere som turisterne på sporet af de lokale og regionale fødevarer.

7. Detaljeret beskrivelse af projektets indhold og aktiviteter

Gennem en række aktiviteter etableres et netværk med deltagelse af eksisterende netværk samt andre aktører, som ønsker at deltage i projektet. Dette netværk danner erfaringsgrundlag for etablering af et fødevarerinnovationscenter i Vestjylland (Food Inno Center Vest), som fremadrettet er til gavn for såvel fødevarereproducenter som andre aktører i og omkring det kulinariske felt.

Aktiviteterne vil fremme vækst og innovation i fødevarerhvervet i Vestjylland ved, at de lokale fødevarer gøres lettere tilgængelige for borger og turister, og motiverer potentielle nye aktører med at komme i gang med egen virksomhed og produktion

Der er aktiviteter i to kategorier:

1. Business to business-aktiviteter som søger at imødegå barrierer som: kendskab til produkternes eksistens, priser, forædling, logistik mm
2. Markedsførings- og produktudviklende aktiviteter, hvor fødevarereproducenter gives værktøjer til at ændre deres forretning fra fødevarereproducent til oplevelsesvirksomhed. Og hvor der skabes netværk gennem mærkningsordning, markedsføringstiltag, salg m.m.

Til sammen vil evaluering af aktiviteterne kortlægge barrierer og muligheder for den fremadrettede indsats med at skabe innovation i fødevarerehvervet i Vestjylland og oplevelserne omkring dette.

Selve aktiviteterne ifm. projektet kan ses under afsnittet ” Aktivitetsorienteret tidsplan for projektet”.

Projektet bidrager til profilering af landdistrikterne i de enkelte kommuner, idet de lokale aktører i og omkring det kulinariske felt er hovedaktører ifm. dette projekt.

Derudover bygger projektet ligeledes på udnyttelsen af naturen, kulturen, erhvervslivet m.m. i de enkelte kommuner ved at der sigtes mod at skabe en helhedsoplevelse for forbrugerne.

Projektet har stor værdi for alle landdistrikterne i de deltagende kommuner og kan være med til at bidrage til en videreudvikling i Vestjylland. Derudover vil der være synergieffekter til gavn for andre landdistrikter i såvel Region Midtjylland som på landsplan. Konceptet, som benyttes og arbejdes med ifm. projektet kan umiddelbart kopieres og dermed benyttes af andre aktører i regionen.

Projektet støtter de indsatsområder der er beskrevet i de respektive lokale udviklingsstrategier for de deltagende LAG'er.

LAG Struer

I LAG Struers udviklingsstrategi falder projektet først og fremmest ind under temaet ”Erhverv og turisme”. I udviklingsstrategien lægges der vægt på, at der sker en udvikling i landdistrikterne i Struer Kommune som kan bidrage til såvel kvalificeret arbejdskraft og flere tilflyttere. Der lægges også vægt på, at der gøres en indsats indenfor turisme i den sammenhæng og der er helt klart lagt op til at dette kan gøres i samarbejde med andre LAG'er, samt udbygning af eksisterende netværk i kommunen. Netværk, som kan bidrage til at turismen i landdistrikterne i kommunen bliver mere synlig end den er i dag og såvel som borgere i kommunen, som turister har lyst til at besøge turistområderne – også i landdistrikterne i Struer Kommune.

Der lægges vægt på igangsættelse af aktiviteter indenfor oplevelsesøkonomien, hvilket projektet ”Vestjyske Fødevarer og Oplevelser” helt klart er en del af, samt aktiviteter som kan styrkes i fællesskab i Struer Kommune samt de omkringliggende kommuner. LAG Struer vil bidrage til denne udvikling – evt.. ved skabelse af netværk eller samarbejdsprojekter med andre lokale aktionsgrupper i området i tværregionale projekter for at danne en helhed. Der lægges ligeledes vægt på at de tilstedeværende ressourcer ved Limfjorden udnyttes i den forbindelse.

Der lægges ligeledes vægt på igangsættelse af aktiviteter indenfor turistområdet foregår omkring de naturområder, som findes i området – eksempelvis Klosterheden og at der etableres aktiviteter, som appellerer til, at understøtte forbedringen af folkesundheden. Dette er specielt indenfor temaet ”Natur- og kulturarv”.

LAG Holstebro

I LAG Holstebros udviklingsstrategi, falder projektet først og fremmest ind under indsatsområdet "Småerhverv og service".

Et af LAG Holstebros mål er, at øge antallet af arbejdspladser, for at skabe mulighed for, at flere af beboerne kan opleve et mere "helt liv" i landsbyerne, så der er sammenhæng mellem arbejde, fritid og familie.

Fødevarerområdet er en stor del af dette indsatsområde, eftersom at fødevarerområdet indenfor landbrug, gartnerier, fiskeri, slagterier, mejerier fylder meget i Holstebro Kommune. Derfor er det naturligt, at der fokuseres en del på dette område, når der skal skabes nye arbejdspladser. Men også forudsætningerne for udvikling inden for fødevarerbranchen i bred forstand skal være i orden, hvis der skal skabes flere arbejdspladser. Holstebro fokuserer ligeledes på alternativ fødevarerproduktion- og distribution, de kreative erhverv m.m. Erhverv, som ofte har brug for en hjælpende hånd til udvikling eller formidling af deres hverv.

Der lægges ligeledes vægt på, at udvikle turismen og det er et mål, at få turisternes øjne op for de attraktioner, der ligger i det åbne land mellem hav og fjord – også uden for højsæsonen. LAG Holstebro vil fokusere på projekter indenfor dette område, som er med til nyetablering og udvikling af eksisterende mikrovirksomheder inden for bl.a. fødevarer, turisme og kreative erhverv og det ifm. markedsføringen af produkter og ydelser, etablering af netværk m.m.

Projektet falder ligeledes ind under indsatsområdet "Fritid, "gang i den" og stærk identitet", hvor der lægges vægt på, at såvel lokale borgere som turister kan komme ud i naturen på en nem og hensigtsmæssig måde i de grønne områder i eller ved selve landsbyerne i kommunen. Det er ligeledes vigtigt, at turisterne kan nyde godt af kvaliteterne i landdistrikterne. De bruger naturen, har brug for overnatning, at kunne få et måltid gerne lokalt inspireret mad og for at kunne bevæge sig rundt – også på andre måder end i bil. Og så har de brug for informationer om mulighederne i landdistrikterne. Indenfor dette indsatsområde lægger LAG Holstebro bl.a. vægt på, at der etableres overnatningsfaciliteter for turister, at fritidsaktiviteter, natur- og kulturarven, turistfaciliteter m.v. formidles m.m.

LAG Lemvig

I LAG Lemvigs udviklingsstrategi falder projektet ind under indsatsområdet "Arbejde og Erhverv", som bl.a. har til formål, at fremme aktiviteter, som kan være med til at udbygge antallet af arbejdspladser i området – gerne ved at udvikle eksisterende virksomheder, herunder projekter, som fremmer aktiviteter på fødevarerområdet, med henblik på produktioner og initiativer vedr. fødevarer sundhed og -kvalitet, og fremme etableringen af lokale netværk på området. Indenfor indsatsområdet, lægges der ligeledes vægt på projekter, som fremmer aktiviteter, som forbedrer mulighederne for turisme i området og skaber en bæredygtig turisme, som øger egnens indtjening, og som ikke går ud over områdets mange naturværdier.

LAG'en ønsker at deltage i projekter, som skaber arbejdspladser ved ændret markedsføring, produktudvidelse, udvikling af nye produkter m.m., projekter, hvor fokus er rentabel virksomhed indenfor sunde fødevarer og fødevarer kvalitet samt projekter, som understøtter delmålet omkring bæredygtig turisme, økonomisk og i forhold til områdets naturværdier. Alle disse områder relaterer til indholdet i dette projekt.

LAG Vestjylland (FISK)

I LAG Vestjylland indenfor fiskeriudviklingsprogrammet falder projektet først og fremmest ind under indsatsområdet "Erhvervsudvikling", som har til målsætning, at styrke beskæftigelsen og dermed bosætningen i fiskeriområderne, ved at optimere værdikæden fra fangst/produktion over forarbejdning til afsætning og markedsføring. I den sammenhæng kan innovationsmuligheder i service- og følgevirksomheder inden for sektoren opdyrkes. Dette er ligeledes tilfældes for de virksomheder og iværksættere, der arbejder på mange andre erhvervsområder og som finder de rette betingelser og udfordringer i fiskeriområderne.

Projekter, som har relation til dette projekt og som er med til øget profilering af fiskerierhvervene og fiskeprodukter; som medvirker til udviklingen af en bæredygtig produktion og nye produkter, f.eks. nye fiskearter og fiskeopdræt; som fremmer udviklingen af den eksisterende infrastruktur i fiskeområderne og dermed bl.a. kan medvirke til forbedringer af distributionsnettet; som fremmer samarbejdet og klyngedannelsen i især de mindre virksomheder (f.eks. udvikling af fælles branding for fødevarerprodukter) og som tilfører de fiskeribaserede erhverv ny viden og nye kompetencer, der styrker deres innovationsevne og vidensmængde, bl.a. gennem udbygning af de lokale kompetencecentre og kompetenceudvikling inden for fiskeriområdet og gennem udvidet samarbejde med videnscentre og uddannelsessteder regionalt og nationalt, prioriteres.

Derudover falder projektet også inder under indsatsområdet "Turisme", som bl.a. har til mål at skabe en vekselvirkning med "baglandet", hvor der allerede er et stort udbud af natur- og oplevelsesattraktioner. Denne sammenhæng i det vestjyske område skal udbygges, så turisterne oplever regionen som en helhed af forskellige miljøer. Med den store opmærksomhed, der er på oplevelsesøkonomi, lægger LAG Vestjylland vægt på, at dette udvikles under hensyntagen til områdets borgere, natur og miljø. Turismeerhvervet skal styrkes gennem udviklingen af nye turismetilbud og –produkter på helårsbasis. Der vil være fokus på, at udvikle de kulturtilbud og –attraktioner, der refererer til fiskeriområdernes landskab, natur, historie, erhverv og folkeliv.

Indenfor indsatsområdet "Turisme" og som har relation til dette projekt, lægger LAG Vestjylland bl.a. vægt på projekter, som inddrager lokale aktører i udviklingen af nye og innovative turisttilbud og som blandt andet kan være med til, at udfolde nye erhvervs muligheder på området; som kan være med til at udbygge fiskeriområderne i Vestjylland som helårsdestination for turisterne; som kombinerer rekreative naturoplevelser på vand og land; som understøtter netværksdannelse blandt aktørerne på turistområdet og har fokus på kvalitativ udvikling af oplevelsesøkonomien; som markedsfører og udvikler nye turistmæssige brands for de specielle "egenskvaliteter", der er i fiskeområderne i Vestjylland og som forbedrer kommunikationen til turisterne og understøtter den infrastruktur, der i særlig grad er til glæde for dem gennem adgange til vandet og naturen, "vandveje" fra havn til havn, gang- og cykelstier m.m.

LAG Ringkøbing Skjern

I LAG Ringkøbing-Skjerns udviklingsstrategi falder projektet først og fremmest ind under indsatsområdet "Erhverv", som har til målsætning at sikre, at områderne er attraktive og at lokalisering af virksomheder skal sikre, at landsby-idyllen er intakt - i modsætning til industri spredt rundt i landskabet og landsbyerne og ikke mindst, at det er med til at skabe et lokalt erhvervsliv og arbejdspladser, som medvirker til, at skabe liv og dynamik i landdistrikterne. Virksomhederne er aktivt engagerede i lokalsamfundets udvikling.

Indenfor indsatsområdet "Turisme" er det LAG Ringkøbing Skjerns målsætning, at gøre natur, kulturarv og -miljø, historie og identitet til et trækplaster for turister. Nationalpark, skov, heder, vand-

løb, fjorde, menneskeskabte kulturmiljøer m.m. serveres for turisterne på en attraktiv måde og støtter projektet, som indebærer nye eller forbedrede muligheder for overnatning, attraktioner, og begivenheder, som kan byde såvel lokalbefolkningen som turister på nye oplevelser.

Indenfor indsatsområdet "Naturens tilgængelighed" lægger LAG Ringkøbing Skjern vægt på projektet, som giver nye eller forbedrede muligheder for adgangen og oplevelsen i naturen – både til fods, til hest eller på cykel bl.a. projekter som skaber nye eller forbedrede oplevelsesområder med skov, vand og anden natur.

Derudover falder projektet også inder under indsatsområdet "Turisme", som bl.a. har til mål at skabe en vekselvirkning med "baglandet", hvor der allerede er et stort udbud af natur- og oplevelsesattraktioner. Denne sammenhæng i det vestjyske område skal udbygges, så turisterne oplever regionen som en helhed af forskellige miljøer. Med den store opmærksomhed, der er på oplevelsesøkonomi, lægger LAG Vestjylland vægt på, at dette udvikles under hensyntagen til områdets borgere, natur og miljø. Turismeerhvervet skal styrkes gennem udviklingen af nye turismetilbud og –produkter på helårsbasis. Der vil være fokus på, at udvikle de kulturtilbud og –attraktioner, der refererer til fiskeriområdernes landskab, natur, historie, erhverv og folkeliv.

Indenfor indsatsområdet "Turisme" og som har relation til dette projekt, lægger LAG Vestjylland bl.a. vægt på projekter, som inddrager lokale aktører i udviklingen af nye og innovative turisttilbud og som blandt andet kan være med til, at udfolde nye erhvervsmuligheder på området; som kan være med til at udbygge fiskeriområderne i Vestjylland som helårsdestination for turisterne; som kombinerer rekreative naturoplevelser på vand og land; som understøtter netværksdannelse blandt aktørerne på turistområdet og har fokus på kvalitativ udvikling af oplevelsesøkonomien; som markedsfører og udvikler nye turistmæssige brands for de specielle "egenskvaliteter", der er i fiskeområderne i Vestjylland og som forbedrer kommunikationen til turisterne og understøtter den infrastruktur, der i særlig grad er til glæde for dem gennem adgange til vandet og naturen, "vandveje" fra havn til havn, gang- og cykelstier m.m.

8. Projektets resultater, effekt og levedygtighed efter projektperiodens ophør

Projektets resultater

Projektets langsigtede mål er udover en styrkelse af netværk, partnerskaber og leverandører at skabe et fødevarerinnovationshus i Vestjylland (Food Inno Center Vest).

Som kortsigtede mål, har projektet følgende:

- fremme kvaliteten og afsætningen af lokalt producerede fødevarer
- sætte fokus på mulighederne for at bruge lokale råvarer i områdets restauranter, spisesteder, hoteller, campingpladser, museer samt andre oplevelser i naturen omkring det kulinariske felt m.m.
- fremme dialog mellem aktørerne
- være med at skabe produktudvikling hos aktørerne
- udnytte "Historie fortællingen" i forbindelse med måltidet og bidrage til en oplevelse i den forbindelse
- stimulere aktørerne til løbende produktudvikling, der kan medvirke til højere kvalitet og højelse af det gastronomiske niveau.
- give såvel borgere som turister en oplevelse i og omkring det kulinariske felt
- bruge Vestjyllands havnemiljøer som ramme for oplevelser med fisk og skaldyr

Projektets effekter

- Øget efterspørgsel af vestjyske produkter
- Øget antal af lokale producenter
- Øget fokus og synlighed på restauranter, spisesteder, hoteller, campingpladser m.m. som bruger lokale fødevarer i deres måltider
- De skiftende årstider afspejles i måltiderne
- Forbedrede vilkår for producenter af regionale produkter
- Gøre fødevarerproducenter, som ønsker at blive det, til oplevelsesvirksomheder
- Øget synliggørelse af området overfor turister
- Øget opmærksomhed og stolthed over lokale fødevarerprodukter
- Styrke den fremadrettede vækst gennem etablering af fødevarerinnovationscenter
- Øge lokal konsumering af kvalitetsfødevarer – eksempelvis fisk og skaldyr m.m.

Landdistrikterne opleves som spændende steder at arbejde, bo og besøge, fordi der er udvikling og vækst inden for landbrug, fødevarerproduktion, turisme m.m. således, at såvel borgere som turister får en helhedsoplevelse. Herunder forventer vi også, at det vil være med til at bidrage til en videreudvikling af områdets stier, cykelruter m.m. som vil være relevante i forbindelse med helhedsoplevelsen for såvel borgere som turister.

Som dokumentation for effekten, vil der blive udarbejdet materiale både i starten af processen og i løbet af processen, hvor de enkelte aktører oplyser omsætning, antal beskæftigede, produktsortiment m.m. som vil danne grundlaget for, at kunne følge med i om de involverede parter reelt opnår effekten ifm. projektet.

Dette vil også blive udarbejdet ved projektets afslutning og der vil ligeledes blive fulgt op på dette i fremtiden.

Derudover forventes det, at projektets effekter afspejler sig i en øget bosætning, nye overnatningssteder i landdistrikterne i kommunerne, samt et stigende antal turister til området.

Levedygtighed efter projektets ophør

Projektet har en klar levedygtighed – også efter projektets ophør, idet det vil bidrage til:

- Fortsat efterspørgsel af vestjyske produkter
- Fortsat øget antal af lokale producenter
- Fortsat fokus og synlighed på restauranter, spisesteder, hoteller, campingpladser m.m. som bruger lokale fødevarer i deres måltider
- Fortsat forbedring af vilkår for producenter af vestjyske produkter
- Fortsat synliggørelse af området overfor turister
- Fortsat opmærksomhed og stolthed over lokale fødevarerprodukter
- Øget omsætning for de lokale aktører

Derudover vil det øge interessen for landdistrikterne – både som et sted at bo, men også som et sted, som man besøger pga. den udvikling og vækst der i og omkring det kulinariske felt – som også i fremtiden vil være med til at skabe en helhedsoplevelse, såvel for de bosiddende borgere som for de besøgende turister. Projektet vil som nævnt give øget omsætning for de lokale aktører og vil ligeledes skabe flere arbejdspladser i området.

Når selve projektet ophører, forventes det ligeledes at der bliver etableret det såkaldte Food Inno Center Vest, som vil bidrage til den videre udvikling i samarbejde med de forskellige aktører i området samt oplevelsestilbud til borgere og turister.

9. Projektets organisering

Fødevarereproducenter, aktører indenfor restaurationsbranchen, oplevelsessteder, museer, campingpladser samt de allerede eksisterende netværk m.m. er drivkræfterne i projektet.

I forbindelse med projektet er LAG'ernes rolle, at være med til at bidrage med relevante oplysninger og ofte være bindeled til potentielle leverandører og aftagere i landdistrikterne og ikke mindst støtte nye bæredygtige projekter økonomisk, projekter der falder naturligt indenfor de respektive LAG'er lokale udviklingsstrategier, samt deltage aktivt i såvel styregruppen som i projektgruppen.

Selve projektledelsen planlægges uddelegeres eksempelvis til Videnscenter for Fødevarerudvikling (VIFU), Nupark 51, 7500 Holstebro www.vifu.net. VIFU kan stå for både den overordnede projektledelse og for en del af aktiviteterne. VIFU har i forvejen en tæt kontakt til både store og små fødevarereproducenter. Og de har, gennem hele værdikæden - fra råvarer til forarbejdning over markedsføring - fokus på fødevarer., fødevarerudvikling og fødevarerinnovation. De etablerer netværk, projekter og samarbejde mellem alle de relevante aktører inden for fødevarer- og fødevarerelateret erhverv.

Med en vidensorganisation som VIFU placeret i Vestjylland er det oplagt at gøre brug af denne ekspertise.

Styregruppe

Styregruppen vil bestå af personer fra de deltagende kommuner i projektet – dvs.:

- 1 person fra hver af de deltagende LAG'er
- 1 person fra hver af de deltagende kommuner
- 1 person fra turisterhvervet i de enkelte kommuner

Projektgruppe

Der vil kunne nedsættes undergrupper, til gennemførelse af aktiviteter og der kan engageres eksterne konsulenter til specialopgaver, revision mm.

Projektledelse

Vores hensigt er at engagere VIFU som projektleder:

Samarbejdspartner

Samarbejdspartnerne i projektet er følgende:

- LAG'erne i Holstebro, Lemvig, Ringkøbing-Skjern og Struer kommune samt LAG Vestjylland (FISK)
- Kommunerne i Holstebro, Lemvig, Ringkøbing-Skjern og Struer (se punkt 2b)

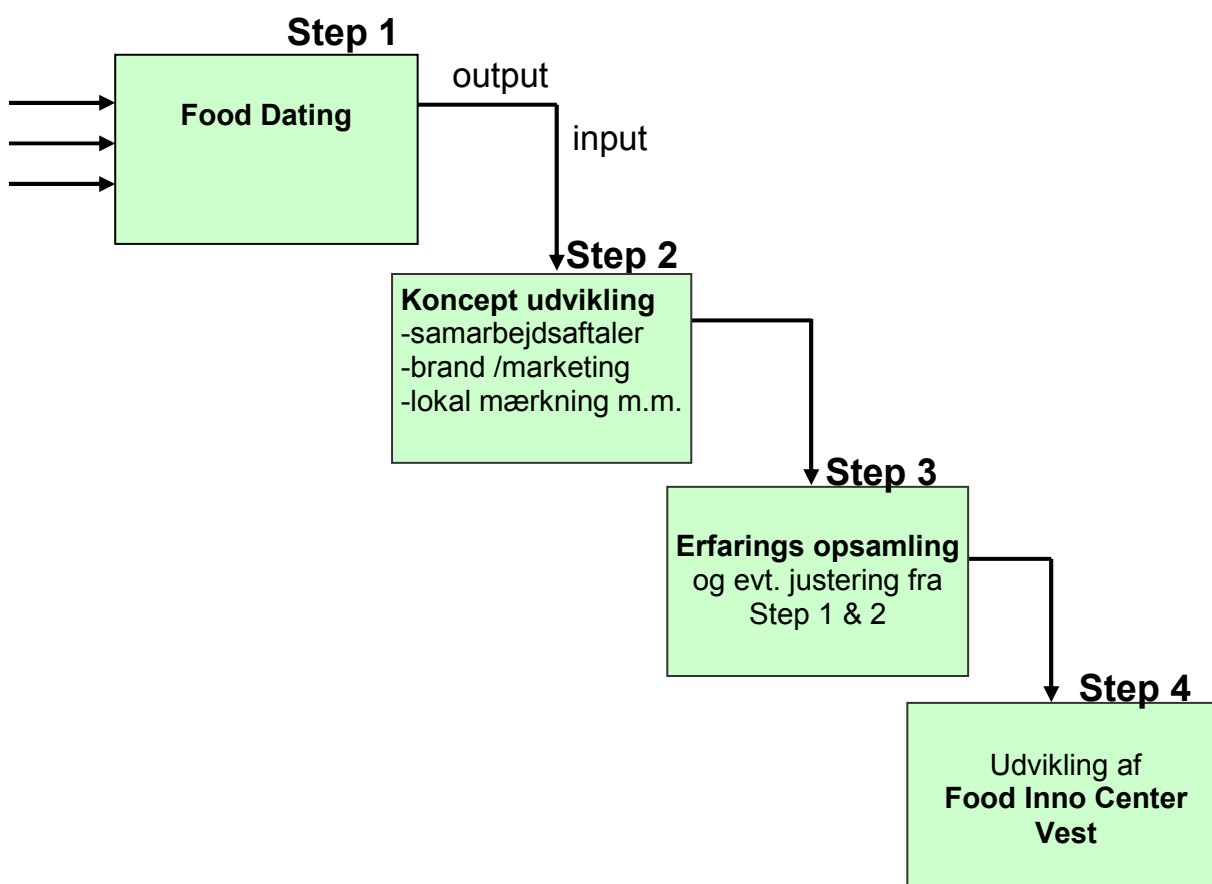
Øvrige aktører i projektet:

- Videncenter for fødevarerudvikling (VIFU)
- Region Midtjylland
- Midtjysk Turisme og de lokale turistbureauer
- Fødevarereproducenter

- Spisesteder
- Hoteller
- Campingpladser
- Museer og andre oplevelseserhverv m.m.
- Eksisterende netværk samt andre relevante aktører i og omkring det kulinariske felt

10. Aktivitetsoversigt for projektet

Projektet er delt i en række aktiviteter, hvor erfaringer fra tidligere aktiviteter opsamles og anvendes i den videre proces.

Step 1

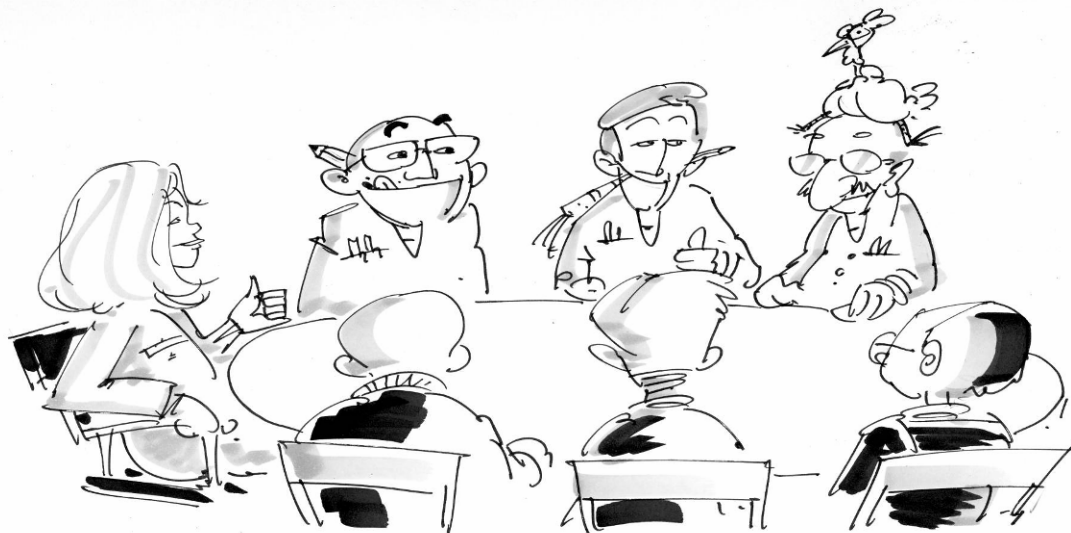
Business to business relationer, hvor der igangsættes en række aktiviteter, der gennem direkte dialog og erfaringsindsamling i erhvervet, giver viden til den fremadrettede proces.

Omfanget af de forventede barrierer klarlægges.

De beskrevne aktiviteter er eksempler, som kan tilrettes nye input fra partnere og samarbejdsvirksomheder, når projektet går i gang.

Food Dating

Food Dating er en måde at skabe direkte kontakt mellem de lokale fødevarerproducenter og dem, der skal videreformidle og bruge produkterne.

Der kan dannes utraditionelle alliancer mellem fødevarerproducenter og turisterhvervet, kultur-, natur- og kunstformidlingen m.fl.

Food Dating giver også mulighed for udveksling af erfaringer og ideer mellem små og større producenter, samt andre relevante aktører.

Der laves Food Dating arrangementer hvor producenterne møder turisterhvervet, (lokale) madskribenter og andre aktører i området.

Der er tale om en direkte dialog efter speed-dating princippet, hvor hver producent møder alle deltagere og har mulighed for at profilere/sælge sit produkt på få minutter.

Deltagerne (eks. museer, kokke, skribenter) skal rundt til samtlige producenter. Det betyder, at selv om de f.eks. er mest interesserede i fisk eller grøntsager, kommer de også til producenter af honning, gedekød, frugtsaft, vildt mm. – og selvom det er en kort præsentation, får deltagerne på den måde en introduktion til hvilke lokale fødevarer, der findes og får ideer til at bruge disse eller kan som minimum formidle videre, at de eksisterer.

Efter Food Dating er der fri "dating", hvor der kan indgås mere bindende kontakter / kontrakter. Der er tale om business to business kontakt, hvor både små og store virksomheder og organisationer inddrages.

Arrangementerne bruges også til informationsformidling og opsamling af viden om barrierer i forhold til samhandel og vidensformidling mellem parterne. Denne evaluering bruges i det fremadrettede arbejde mod vækst i erhvervet.

Forud for arrangementerne laves baggrundsanalyse, med registrering af samtlige fødevarerproducenter i området. Kontaktdata, omsætning, antal beskæftigede og produktsortiment.

Formålet med Food Dating

De lokale fødevarer skal gøres lettere tilgængelige for borger og turister. Det kan gøres ved, at de skal kunne bestille retter på spisesteder og attraktioner, der er fremstillet af lokale råvarer. Samt at de skal have informationer i form af kort, internet introduktion mm om de lokale fødevarerproducenter og spisesteder m..

Samtidig skal kontakten til medierne være med til at give lokalt kendskab og stolthed over lokale fødevarerprodukter og de oplevelser, som findes i og omkring det kulinariske felt.

De lokale fødevarerproducenter er med til at udbrede kendskabet til lokalområdet ved gennem produkterne at fortælle de gode historier fra området.

Eksempel: Man kan forestille sig at tjeneren fortæller gæsten en historie om det stykke kød han lige har spist, og samtidig kan tjeneren så udlevere en folder, der viser hvor de efterfølgende kan besøge producenten, og måske endda handle i producentens gårdbutik. Turistforeninger, kulturinstitutioner og virksomheder fra andre erhverv kan også støtte udbredelsen af de regionale fødevarer.

Ved at få flere regionale produkter på spisekortet, vil de regionale fødevarerproducenter, som er tilknyttet de forskellige fødevarer-netværk være med til at skabe en fælles regional identitet for de produkter, der udvikles og fremstilles i det vestjyske. Den fælles identitet skal være kendetegnet ved den særegne karakter, at de er produceret med omtanke og ved udnyttelse af de ressourcer, der findes netop i Vestjylland. Produkterne skal være fremstillet ud fra kvalitet frem for kvantitet.

Logistikken

Der undersøges forskellige løsningsmodeller til at imødegå de logistiske barrierer, der er i forbindelse med bestilling og levering af varer fra især de mindre fødevarerproducenter.

Der indhentes erfaringer fra landbrugets organisering efter andelsprincippet fra slagterier, mejerier ol. ligesom muligheder med web-baseret bestilling/betaling afdækkes.

Der indhentes erfaring med at få produkterne ud til forbrugerne gennem samarbejde med detailhandelen eller butikssamarbejde. Ligesom alternative former for fælles udstillingsvindue.

Eksempel: "Skafferiet" i Gudhjem Mølle på Bornholm.

"Skafferiet" består af butik, café og showroom, hvor op mod 126 forskellige produkter fra Bornholm kan opleves.

Skafferiet fungerer samtidig som en slags fødevarernes turistkontor, hvor både turister og lokale kan få oplysninger om produkter og hjælp til at finde vej til producenterne.

Gudhjem Mølle indeholder også kontorer og ressourcepersoner, der kan hjælpe de bornholmske fødevarerproducenter med projekter.

Den indsamlede viden om logistik bearbejdes og danne grundlag for udarbejdelse af en forretningsplan (og evt. udbudsmateriale) for en distributionsvirksomhed.

Step 2

Mærkeordning og markedsføring, der skal profilere områdets fødevarer samt oplevelserne i og omkring det kulinariske felt overfor slutbrugerne

Omfanget af de forventede barrierer klarlægges.

De beskrevne aktiviteter er eksempler, som kan tilrettes nye input fra partnere og samarbejdsvirksomheder, når projektet går i gang.

Mærkningsordning

Der vil blive skabt et brand, som vil være kendetegnet ved klart definerede kvalitetskrav og genkendelighed

Der findes forskellige muligheder for mærkning bl.a. Culinary Heritage <http://www.culinary-heritage.com/>, der benyttes på Bornholm og på Sjælland.

Bornholmerne beskriver selv deres mærkning således:

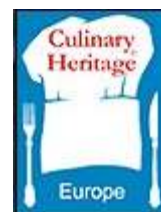
"Regional Madkultur er først og fremmest mad med identitet. Vi ved hvor det kommer fra. "Hvem der har haft fingrene i det!"

Regional Madkultur Bornholm følger sporet fra tallerken til oprindelsen. Brødet kan være bagt med mel fra Bornholms Valsemølle og møllen kan have hentet kornet fra Frennegård. Lammekoteletten kan stamme fra Håndværksslagteren, som igen har hentet lammet blandt de græssende får i de bornholmske klippeløkker. Salaten og persilleroden er måske dyrket økologisk på Grennesminde. Eller rødspætten er måske halet op samme morgen af den lokale fisker, der trods sine 70 år stadig er aktiv og sætter garn hver dag i Salenebugten.

Med en god historie om råvarernes herkomst får måltidet en ny dimension. Du får en madoplevelse lidt ud over det sædvanlige! Og husk så lige: Chokoladen til desserten - den håndlaves i Snogebæk - Ta' selv ned og oplev hvordan!"

Fordelene ved denne ordning er, at den er kendt andre steder i EU (European Network of Regional Culinary Heritage), og at der kan være en genkendelighed for de turister, der besøger Vestjylland, når de evt. har set mærket i Frankrig eller Tyskland tidligere.

Det undersøges om denne eller andre mærkningsordninger er mest optimal for de Vestjyske fødevarerproducenter og oplevelseserhverv.

Det skal være et mærke som kan benyttes i større eller mindre omfang, så en restaurant kan vælge, at hele menukortet skal være præget af lokale fødevarer eller blot en enkelt ret. Hvis et hotel kun har mulighed for at servere enkelte produkter, kan de sætte det lokale mærke på eksempelvis honningen eller osten på morgenbordet. At mærket kan bruges fleksibelt vil sikre, at det kommer bredt ud og at historierne derfor spredes så effektivt som muligt.

Mærkningsordningen skal danne grundlag for markedsføringsmateriale fra produktblade for de enkelte virksomheder til hjemmeside og kortmateriale og egentlige pakketure. Til sidstnævnte laves en Food Route, med beskrivelse af oplevelsesmulighederne ved de mærkede virksomheder.

Producentforvandling fra fødevarerproducent til oplevelsesvirksomhed

Det forventes at der laves tre projekter med udvikling af fødevarerproducenter. De skal, ud over fødevarerproduktion, tilbyde borgere og turister køb af deres produkter, information, deltagelse i produktionen og lignende oplevelsesprægede produkter. Det er meningen, at evaluere på, om det kan skabe vækst både i den primære fødevarerproduktion og give mulighed for ekstra indtjening på oplevelsesprodukterne.

Der udvælges producenter med forskellige produkttyper, så der sikres så stor eksemplarisk værdi som muligt. Der vil blive en "udbudsrunde", hvor interesserede producenter kan melde sig. Producenterne gives mulighed for deltagelse i studieture og tilbydes professionel rådgivning i produktudvikling og forretningsplan. De skal herudover være villige til en vis form for egenfinansiering af aktiviteter.

De tre producenter skal indgå i en evaluering, der skal bruges i det fremadrettede arbejde med rådgivning af muligheder/barrierer i forbindelse med omlægning fra primærproduktion til oplevelsesvirksomhed. Deres erfaringer skal kunne benyttes af andre fødevarerproducenter i regionen.

Eksempler:

Vestjyske Fødevarer og Oplevelser skal være kendetegnende for de oplevelser, som kan sammenkobles med den kulinariske oplevelse, som borgere i lokalbefolkningen kan få – og det samme gælder turisterne, når de besøger området:

Eksempelvis, så er en bondegårdsferie hvor muligheden for at se, mærke og smage en ged – jo en oplevelse, som ikke kun er for de voksne – men også for børnene.

Dette er et koncept, som er ved at blive opbygget i Linde ved Struer, hvor det er muligt at få en helhedsoplevelse, hvor alle sanserne udfordres for den enkelte. Der vil være mulighed for at medvirke i de forskellige aktiviteter på gården såsom malkningen, læmninger og fodring af gederne, på den måde kommer gæsterne helt tæt på dyrene og kan både se og mærke en ged. Udover at det selvfølgelig har til formål at sælge produkterne, så er det også med til at mindske den mentale afstand mellem land og by. Alt for mange ved ikke hvad der sker ude på gårdene og har aldrig prøvet virkelig at "mærke" dyrene. Der vil også være mulighed for at købe produkterne i gårdbutikken og ikke mindst at smage produkter fra gederne.

Et andet eksempel er naturoplevelser, som er meget relevante ifm. de kulinariske oplevelser:

Naturturisme er nøgleordet i dag ifm. udvikling i landdistrikterne – og det er oplagt i forbindelse med Vestjyske Fødevarer og Oplevelser – hvor den kulinariske oplevelse kan kobles på aktiviteter i naturen, såsom i Klosterheden, ved vandet m.m.

Ifm. Klosterheden, så vil det jo være oplagt at koble de eksisterende aktiviteter på og ligeledes igangsætte nye aktiviteter – bøf, brøl og bourgogne er et af kodeordene i den sammenhæng. Hestevognskørsel fra de producenter, som bor tæt på Klosterheden med aktiviteter i området kunne også være et delement i sundhedsdelen m.m.

Et eksempel i den forbindelse kan være at de besøgende - dvs. såvel lokale borgere som turister kan være med til at slagte, fange eller fiske de produkter, som man efterfølgende selv er med til at tilberede og spise – dette kunne være en oplagt aktivitet ifm. campingpladser, hoteller m.m., som er placeret i de kystnære områder, hvor dette er muligt.

Madcirkus

Der indlejes/købes et telt, der skal turnere i området og besøge forskellige steder i landdistrikterne, når der er marked, havnefest eller høstfest m.m.

Madcirkus skal indeholde producenter, der ”jonglerer” med lokale fødevarer. Der skal være dyr eller klap-torsk og en magisk kok, der tryller råvarerne om til fantastiske retter.

Børnene skal sammen med madklovnen have lov at lave sjove sunde snacks og cirkusprinsessen skal give rideture på sin hest.

Der kan laves samarbejde med lokale attraktioner som eks. Hjerl Hede om gamle retter og gammelt legetøj som væltepeter, tønder og stylter. Eller Bundsbæk Mølle med rigtige viking retter og øl.

Madcirkus skal være et markedsføringstiltag for de mærkede fødevarerproducenter, restauranter og attraktioner. Og det skal sikre, at fødevarerne introduceres forskellige steder i området, så borgerne får et forhold til produkterne og stolt fortæller videre om dem. Det er ligeledes en mulighed for at introducere produkter og informationsmateriale overfor turisterne.

Kom hjem til middag / Mad på utraditionelle steder

Der skal være mulighed for at invitere borger og turister til middag med lokale fødevarer på utraditionelle steder. Det kan både være med til at markedsføre både producenter og attraktioner.

Eksempel:

Fællesspisning for fastboende og gæster på Bovbjerg Fyr.

Formålet er

- 1. at skabe et uformelt møde mellem mennesker og give gode kulinariske oplevelser*
- 2. præsenterer nogle af egnens originale specialiteter og skabe præferencer og efterspørgsel efter de lokale fødevarer.*

Produkter

Kød, frugter og bær, mælk, øl og brød – samles i en kakofoni af sanseindtryk. De aktive kan evt. inviteres ud og samle bær.

- Thise mejeri sponsere osten*
- Xx sponsorerer yy*
- Osv.*

Kok og servering

Karen Marie Germann, Vestjysk Gastronomi står for maden

Bovbjerg Fyrs frivillige står for serveringen

Program

Folk ankommer kl. 19 – bordene er dækkede op i haven (det vil være nødvendigt med tilmelding)

Vi indleder med fælles sange og der er altid en eller to "værter" ved bordet.

Vi spiser i 1-1½ time

Thise vil to af aftenerne vise mejeriet frem (finansieres af Thise)

To aftener vil der være dans på plænen v/ Svøbsk

To aftener vil der være præsentation af maden og kagebogsblade v/ Karen Marie Germann

Når kaffen er drukket, kan man se på sommeraftenen.

Step 3

I dette projekt skal den indsamlede viden fra alle aktiviteter bearbejdes og danne grundlag for udarbejdelse af en forretningsplan (og evt. udbudsmateriale) for en distributionsvirksomhed.

Evaluering af samtlige aktiviteter indsamles. Det gøres ved, at der laves evalueringsskemaer til alle deltagere efter hver aktivitet.

Resultaterne behandles af eksternt konsulentfirma med henblik på, at samle information om hvordan den fremtidige vækst i fødevarerhvervet sikres.

Evaluering af de aktiviteter kan foregå på forskellige niveauer:

- Mundtlig evaluering som afslutning af aktiviteten, hvor projektlederen refererer resultaterne i en evalueringsrapport.
- Skriftlig evaluering (evt. anonym) enten på skema eller elektronisk
- Konstatation af resultater, som antal deltagere/gæster, omsætning mm
- En kombination af ovennævnte

Til brug for evalueringen indsamles desuden en række faktuelle data og statistikker.

- Der skal ske en registrering af samtlige fødevarerproducenter i området. Kontaktdata, omsætning, antal beskæftigede og produktsortiment.
- Der indhentes eksisterende analyser fra vidensinstitutioner, regionen og ministeriet om fødevarerproduktion og erhvervets betydning.
- Evalueringssindsamling fra eksisterende netværk, innovation og aktiviteter indenfor fødevareroplevelser – nationalt og internationalt.

Det er også vigtigt at få gæsternes input til aktiviteten, fordi brugernes mening kan være med til at sikre produktudvikling, der er tilpasset markedets behov.

Brugerdreven innovation sikres gennem inddragelse af forbrugere og turister ved:

- spørgeskemaer
- smagspaneler
- sms-konkurrencer mv.

Evaluering af samtlige aktiviteter indsamles og behandles af eksternt konsulentfirma med henblik på at samle information om hvordan den fremtidige vækst i fødevareerhvervet sikres.

Der skal ske en registrering af samtlige fødevareproducenter i området. Kontaktdata, omsætning, antal beskæftigede og produktsortiment. Der laves evalueringsskemaer til alle deltagere efter hver aktivitet.

Brugerdreven innovation sikres gennem inddragelse af forbrugere og turister ved spørgeskemaer, smagspaneler mv.

Step 4

Fødevareinnovationscenter Vestjylland (Food Inno Center Vest)

Denne del af projektet omfatter hovedsageligt skitsering og projektering ifm. etablering af Food Inno Center Vest, som vil være stedet hvor der kan foregå følgende aktiviteter:

- Uddannelse & kursusaktiviteter (børn & unge, private, kokke, tjenerne, kulturgastronomer m.fl.)
- Rådgivning & vejledning (til såvel private, restauranter / virksomheder, offentlige institutioner, gastronomisk dannelsesrejse for børn, m.fl.)
- Historisk mad
- Årstidsbestemt mad
- Eksperimentel madlavning
- Brugerdreven innovation gennem smagspaneler, spørgeskemaer og konkurrencer
- Aktiv madlavning (og vinsmagning)
- Konferencer
- Udstillinger
- Fester m.m.

Aktiviteterne vil være baseret på de lokale råvarer, egnsretter, måltider, sensorik m.m.

Dette step i projektet vil være delt op i følgende faser:

- Analysearbejde
- Udvikling af forretningsplaner og budgetter
- Projektering
- Udvikling af implementerings- og tidsplaner
- Partnersøgning og investormøder

Det etablerede netværk til fortsat blive fastholdt og udbygget – også i det videre forløb eksempelvis ved fortsat afholdelse af Food Dating arrangementer, madcirkus m.m.

Formidlingen af projektet vil således foregå henholdsvis gennem de forskellige aktører, gennem de aktiviteter, som foregår i løbet af projektets forløb, brochuremateriale, hjemmeside specielt for netværket, igennem turistbureauerne, annonce, PR omtale i såvel aviser som TV m.m.

Den tidsmæssige plan for projektet

Feb – Mar 2009	Kontakt til projektdeltagere
Apr – Jun 2009	Afholdelse af Food Dating i de enkelte kommuner
Maj– Nov 2009	Opstart af mærkeordningen og udarbejdelse af kriterier indenfor mærkeordning m.m.
Dec 2009	Evaluering
Jan 2010 – Dec 2011	Opbygning af andelsbaseret løsningsmodel for producenter m.m.
Jan – Apr 2010	Planlægning af diverse arrangementer og udarbejdelse af brochuremateriale m.m. samt afholdelse af Food Datings
Maj – Okt 2010	Afholdelse af markedsførings-arrangementer eks. ”madcirkus”, ”kom hjem til middag”, ”Food Route” m.m.
Okt – Dec 2010	Evaluering af Step 1 og Step 2 og forberedelse til Step 4
Okt 2010 – Jun 2011	Skitsering og projektering af Food Inno Center Vest (fødevareinnovationscenter)
Aug – Sep 2011	Evaluering og projektrapportering

11. Detaljeret budget og finansieringsplan

Budget

Delprojekter/år	2009	2010	2011	I alt
Food Dating	250.000	100.000		350.000
Producentforvandling	200.000	200.000	200.000	600.000
Andels-logistikken		250.000	120.000	370.000
Mærkningsordning	50.000	200.000		250.000
Spis lokalt	50.000	50.000	50.000	150.000
Food Route		400.000	250.000	650.000
Madcirkus		500.000		500.000
Food Inno Center Vest		200.000	350.000	550.000
Afrapportering, revision m.m.	50.000	50.000	80.000	180.000
I alt	600.000	1.950.000	1.050.000	3.600.000

Projektøkonomi - artsopdelt	
Leje af materiel	475.000
Info og salgsmateriale	900.000
Honorar til foredragsholder/kokke	200.000
Events/konferencer/forplejning	600.000
Udstilling (honorar, transport m.m.)	300.000
Projektplanlægning	200.000
Projektledelse i forbindelse med konkret afvikling af arrangementerne	265.000
Eksterne konsulenter til forretningsplan, projektering m.m.	480.000
Afrapportering, revision m.m.	180.000
I alt	3.600.000

Finansieringsplan (i 1000 kr.)

	2009	2010	2011	I alt
Regionen	200	600	100	900
Kommuner	100	600	200	900
Landdistriktsprogrammet *	240	600	600	1.440
Fiskeriudviklingsprogrammet **	60	150	150	360
	600	1.950	1.050	3.600

Fordeling mellem kommuner ¹⁾

Lemvig	25	150	50	225
Struer	25	150	50	225
Holstebro	25	150	50	225
Ringkøbing/Skjern	25	150	50	225
	100	600	200	900

Fordeling mellem LAG'er ¹⁾

Lemvig	60	150	150	360
Struer	60	150	150	360
Holstebro	60	150	150	360
Ringkøbing/Skjern	60	150	150	360
LAG Vestjylland (FISK)	60	150	150	360
	300	750	750	1.800

* Heraf kommer 55% fra EU og 45% fra staten

** Heraf kommer 50% fra EU og 50% fra staten

¹⁾ Kun Holstebro Kommune, LAG Struer og LAG Holstebro har nået at behandle deres deltagelse i projektet inden deadline. Hvorfor de øvrige kun har fremsendt deres interessetilkendegivelse.

Ingen af LAG'erne har modtaget deres budgettramme og tilsagn fra Fødevareministeriet på nuværende tidspunkt, hvorfor der ikke kan gives 100 % tilsagn på nuværende tidspunkt. Endelig godkendelse af beløbsstørrelse er betinget af budgetrammen for perioden 2009-2013.

Vi forventer at sagen vil blive endelig behandlet i kommunernes direktioner og økonomiudvalg i løbet af december måned.

Bilag

Hensigtserklæringer

Vedlagt fremsendes hensigtserklæringer fra:

- LAG Ringkøbing Skjern <http://www.lag.rksk.dk/> (Bilag 1)
- LAG Struer <http://www.lag-struer.dk/> (Bilag 2)
- LAG Holstebro <http://www.lagholstebro.dk/> (Bilag 3)
- LAG Vestjylland (FISK) <http://www.lagvest.dk/> (Bilag 4)
- LAG Lemvig <http://www.lag-lemvig.dk/> (Bilag 7)

Bilag 1-4 er indsendt med ansøgningen den 1. december.

Bilag 7 er indsendt med denne reviderede ansøgning.

Tilsagnsskrivelser

Det er ikke muligt at vedlægge endelige tilsagnsskrivelser på nuværende tidspunkt, idet projektet ikke er endeligt udarbejdet og behandlet i bestyrelserne.

Det skal her oplyses at det endnu ikke er muligt at indsende ansøgninger ifm. samarbejdsprojekter til FødevareErhverv før Bekendtgørelse nr. 490 af 30. maj 2007 er blevet ændret tilsvarende.

Derudover kender LAG'erne i de enkelte kommuner endnu ikke deres nøjagtige budgettramme – hverken for 2009 eller for perioden 2010-2013.

Erklæringer fra kommunerne

Hensigtserklæringer vedlægges fra:

- Holstebro Kommune (Bilag 5)
- Ringkøbing-Skjern Kommune (Bilag 6)
- Lemvig Kommune (Bilag 8)
- Struer Kommune (Bilag 9)

Bilag 5 + 6 er indsendt med ansøgningen den 1. december.
Bilag 8 og 9 er indsendt med denne reviderede ansøgning.

Bilag 1

Til

Til Projektgruppen
Fødevarer & oplevelser
v. Dorte Storper
Udviklingskontoret
Rådhuset
Holstebro Kommune
7500 Holstebro

Ringkøbing den 28. november 2008

Vedr. Profilering af små fødevarer- producenter og -netværk i landdistrikterne

LAG Ringkøbing-Skjern har modtaget en henvendelse fra "Fødevarer og oplevelser" vedr. et muligt samarbejde på fødevarerområdet i Vestjylland. LAG'en finder projektet meget interessant og relevant for hele Vestjylland og vil derfor gerne bekræfte vores interesse i projektet. Et af LAG Ringkøbing-Skjerns mål er netop at være med til at fremme fødevarer- og oplevelsesområdet.

LAG Ringkøbing-Skjern har tidligere støttet projekter, som skal være med til at fremme fødevarer og oplevelser fra Vestjylland. LAG'en har således støttet en kulinarisk fødevarerute, et oplevelsesmøsteri og et frugtørreri. LAG'en vil i den forbindelse derfor gerne opfordre de omtalte projekter til at indgå i et samarbejde med jer, hvis det har interesse.

LAG Ringkøbing-Skjern ser frem til at høre mere om projektet.

På vegne af LAG Ringkøbing-Skjern

Jakob Lorenzen
LAG Koordinator
LAG Ringkøbing-Skjern

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for
Udvikling af Landdistrikterne

Aktionsgruppen er støttet af Fødevarerministeriet og EU.
Danmark og EU investerer i landdistrikter.

Bilag 2

Den Lokale AktionsGruppe Struer

Til rette vedkommende

Formand Kaj Nygaard
Bredalsvigvej 1
Humlum
7600 Struer
Tlf. 97 86 18 33
e-mail: kaj@kn-laq.dk

CVR nr. 30626044

LAG Struers Sekretariat
c/o Landdistrikternes Hus
Jacob Gades Allé 5
6600 Vejen
Att. : Merethe Juul Thysen
Tlf. 76 34 03 53
Mobil : 20 28 56 68
mjt@landdistrikterne.dk

www.laq-struer.dk

Humlum, 1. december 2008

Projekt "Vestjyske Fødevarer og Oplevelser" - Tilsagnsskrivelse

LAG Struer agter at indgå aktivt i projektet "Vestjyske Fødevarer og Oplevelser", med forventet start primo 2009 – baseret på et tilsagn fra Region Midtjylland omkring medfinansiering.

LAG Struer agter at deltage med en medfinansiering svarende til det indikerede i budgettet, i.e. totalt 360.000 kr. for hele projektet.

Ovennævnte tilsagn er baseret på en formodning omkring en tildeling af en budgetramme i 2009 til 2011 svarende til budgetrammen, som LAG Struer har haft til rådighed i såvel 2007 som 2008.

Vi ser frem til et spændende projekt til gavn for den regionale udvikling i Region Midtjylland.

Såfremt der er spørgsmål til ansøgningen, står vores koordinator Merethe Juul Thysen eller projektets kontaktperson ved Dorte Storper, Holstebro Kommune til rådighed.

Med venlig hilsen
Den Lokale AktionsGruppe Struer

Kaj Nygaard
Formand

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskei

Landdistrikter.dk

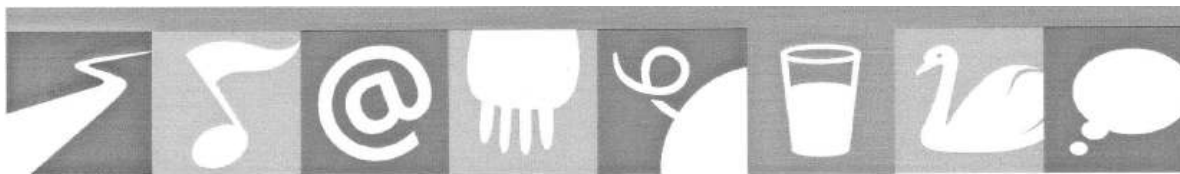

Den Europæiske Landbrugsfond for
Udvikling af Landdistrikterne

Aktionsgruppen er støttet af Fødevareministeriet og EU.
Danmark og EU investerer i landdistrikter.

Bilag 3

LAG Holstebro
Nupark 51
7500 Holstebro

01. december 2008

Til rette vedkommende

Emne: Tilsagnsskrivelse

LAG Holstebro agter at indgå aktivt i projektet "Fødevarer og Oplevelse", med forventet start primo 2009 – baseret på et tilsagn fra Region Midtjylland omkring medfinansiering.

LAG Holstebro agter at deltage med en medfinansiering svarende til det indikerede i budgettet, i.e. totalt 360.000 kr. fordelt over de tre år projektet forventes at køre

Ovennævnte tilsagn er baseret på en formodning omkring en tildeling af en budgetramme i 2009 til 2011 lighed med 2007 og 2008.

Vi ser frem til et spændende projekt til gavn for den regionale udvikling i Region Midtjylland.

Såfremt der er spørgsmål til vores ansøgning, står vores landdistriktskoordinator Alex Würtz til rådighed, eller projektets kontaktperson ved Dorte Storper, Holstebro Kommune.

Med venlig hilsen

Kim Bak Kristensen
Formand LAG Holstebro

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for
Udvikling af Landdistrikterne

Aktionsgruppen er støttet af Fødevareministeriet og EU.
Danmark og EU investerer i landdistrikter.

Bilag 4

LAG VESTJYLLAND

28. November 2008

LAG Holstebro
Att: Koordinator
Alex Würtz

Tilkendegivelse vedr. forespørgsel om samarbejde på fødevareprojekt.

Vi har i LAG Vestjylland 25. november d.å. modtaget en henvendelse fra jer vedr. deltagelse i et projekt om fødevarer og oplevelsesøkonomi på tværs af kommunegrænser i Vestjylland med henblik på en ansøgning til Region Midtjylland.

LAG Vestjylland ser positivt på jeres henvendelse, som falder inden for vores aktivitetsområde "Bæredygtig udvikling af fiskeriområderne". Vi indgår derfor gerne i en dialog om projektets udvikling og evt. projektpartner.

Vi ser frem til at høre mere om jeres ansøgning til Region Midtjylland og det videre arbejde med projektet.

Med venlig hilsen

Søren Holm
Koordinator
LAG Vestjylland

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fiskeriudvikling.dk

Den Europæiske Fiskerifond

Aktionsgruppen er støttet af Fødevareministeriet og EU.
Danmark og EU investerer i bæredygtigt fiskeri.

Bilag 5

HOLSTEBRO KOMMUNE

3.1

LAG Holstebro
v/LAG-koordinator Alex Würts
NUPARK
7500 Holstebro

Dato: 01-12-2008
Sagsnr.:
Henv. til: Dorte Storper
Tlf.: 96117017

Tilsagnskrivelse vedr. projektet "Vestjyske fødevarer og oplevelser"

Holstebro Kommune agter at støtte projektet "Fødevarer og Sundhed", med forventet start primo 2009 – baseret på et tilsagn fra Region Midtjylland omkring medfinansiering.

Holstebro Kommune er positive overfor et samarbejde om fødevarer og oplevelsesøkonomi på tværs af kommunegrænser i Vestjylland. For både Holstebro Kommune og hele Vestjylland har primær produktion, forædling og følgeerhverv indenfor fødevarer en vægtig betydning for omsætning og beskæftigelse. Vi tror derfor, at der er potentiale i at samarbejde bredt i Vestjylland om et fødevarerinnovationscenter på baggrund af en række konkrete aktiviteter indenfor f.eks. produktudvikling og mærkningsordninger.

Holstebro Kommune agter at deltage med en andel af kommunernes samlede medfinansiering af projektet på kr. 900.000 over 3 år. Fordelingen mellem de deltagende kommuner er endnu ikke aftalt.

Vi ser frem til et spændende projekt til gavn for den regionale udvikling i Region Midtjylland.

Såfremt der er spørgsmål, står vores udviklingskonsulent Dorte Storper til rådighed.

Med venlig hilsen

Lars Møller
Kommunaldirektør

BORGMESTERKONTORET

Udvikling og strategi
Rådhuset - 7500 Holstebro - Tlf: 96117500 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: kommunen@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 6

Returadresse
Ringkøbing Rådhus Ekstern udvikling og Erhverv
Ved Fjorden 6 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Alex Würtz
LAG HØLSTEBRO

Sagsbehandler
Margit Lund
Direkte telefon
99741453
E-post
margit.lund@rksk.dk
Dato
27. november 2008
Sagsnummer
2008113021A

Sendt pr. mail til: aw@laghnering.dk

Tilkendegivelse vedr. samarbejde om fødevarer

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 25. november 2008 modtaget henvendelse fra dig vedrørende deltagelse i et projekt om fødevarer og oplevelsesøkonomi på tværs af kommunegrænser i Vestjylland, som skal indgå i en ansøgning til Region Midtjylland.

Henvendelsen har været drøftet administrativt.

Ringkøbing-Skjern Kommune er positive overfor et samarbejde om fødevarer og oplevelsesøkonomi på tværs af kommunegrænser i Vestjylland. Såfremt ansøgningen accepteres af Region Midtjylland, indgår vi gerne i en dialog om planlægning af det videre forløb.

Vi tror, at der er potentiale i at samarbejde bredt i Vestjylland med f.eks. produktudvikling og koncepter for mærkningsordninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune har tidligere dette år støttet opstarten af foreningen Kulinarisk Vestjylland: www.kulinariskvestjylland.dk. Det kunne evt. være en idé allerede på nuværende ætidspunkt at tage en kontakt til dem for at afdække perspektiver for evt. fremtidigt samarbejde.

Venlig hilsen

Margit Lund
Landdistriktskonsulent
Ringkøbing-Skjern Kommune

Åbningstider
mandag – onsdag 9.30 – 15.00
torsdag 9.30 – 16.45
fredag 9.30 – 13.00

Telefontider
mandag – onsdag 8.00 – 15.30
torsdag 8.00 – 17.00
fredag 8.00 – 13.30

Hjemmeside www.rksk.dk
Telefon 99 74 24 24

Bilag 7

Udviklingskonsulent Dorte Storper
Holstebro Kommune
Kirkestræde 11
7500 Holstebro

LAG Lemvig

Sekretariatet
Havnegade 14
7620 Lemvig
Tlf. 9663 8227
www.lag-lemvig.dk

Lemvig, 10-12-2008

Vedr. projekt ”Profilering af små fødevareproducenter og – netværk i landdistrikterne”.

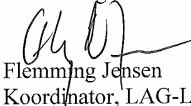
Bestyrelsen for LAG-Lemvig har på mødet den 3. december 2008 behandlet ansøgning om støtte til projektet.

Bestyrelsen har besluttet, at man støtter projektet med det beløb, som er beskrevet i finansieringen af projektet. Tilsagnet er dog betinget af følgende:

- Bestyrelsen er nødt til at tage forbehold for økonomien i 2010 og 2011. Indtil videre kender man kun den økonomiske ramme for 2009. En betingelse for støtte til projektet er, at man kan disponere over en økonomisk ramme for de to efterfølgende år, som mindst er af samme størrelse som rammen for 2009.
- Betingelsen for støtte er, at projektet opnår den samlede finansiering, som skitseret i projektbeskrivelsen.
- Tilsagnet er betinget af, at repræsentationen i styregruppen sikrer reel indflydelse og indsigt i projektførelsen.
- Endeligt er det en betingelse for tilsagnet, at projektet planlægger, hvordan de lokale fødevareaktører i LAG-Lemvigs område inddrages i projektet, og hvordan der sikres en let adgang for disse til projektet.

For god ordens skyld skal endvidere gøres opmærksom på, at inden LAG-Lemvig kan indstille projektet til FødevareErhverv, vil dette kræve en formel ansøgning på det obligatoriske ansøgningsskema.

Med venlig hilsen

Flemming Jensen
Koordinator, LAG-Lemvig

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for
Udvikling af Landdistrikterne

Aktionsgruppen er støttet af Fødevareministeriet og EU.
Danmark og EU investerer i landdistrikter.

Bilag 8

Lemvig Kommune

9. december 2008

Holstebro Kommune
Att.: Dorte Storper
Rådhuset
Kirkestræde 11
7500 Holstebro

DIREKTIONSSEKRETARIATET
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

T: 9663 1200
T: Direkte 9663 1102
E: lemvig@lemvig.dk

J: 04.21.05A06-0002

Tilkendegivelse vedr.: Fødevarer og oplevelser

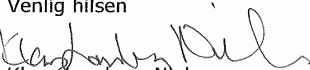
Lemvig kommune har modtaget forespørgsel på tilkendegivelse vedrørende et projekt om fødevarer og oplevelser på tværs af kommunegrænser i Vestjylland, som skal indgå i en ansøgning til Region Midtjylland.

Henvendelsen har været drøftet administrativt.

Lemvig kommune er positiv overfor et samarbejde om fødevarer og oplevelser på tværs af kommunegrænser i Vestjylland. Skulle ansøgningen accepteres af Region Midtjylland, indgår Lemvig kommune gerne i en dialog om planlægning af det videre forløb.

Projektet vil blive politisk behandlet i starten af det nye år, når der er kommet en afgørelse fra Region Midtjylland.

Venlig hilsen

Klaus Lomborg Nielsen
Udviklingskonsulent

Bilag 9

STRUER KOMMUNE

Region Midtjylland
Skottenborg 26
8800 Viborg

Rådhuset
Planafdelingen
Telefon 96848440
Telefax 96848409

teknisk@struer.dk

Dato: 16.12.2008
J.nr.: 00.16.02-A08-1-07
1/1

Tilsagnsskrivelse vedr. projektet "Vestjyske fødevarer og oplevelser"

Struer Kommune har modtaget forespørgsel på tilkendegivelse vedrørende projektet *Fødevarer og oplevelser* – på tværs af kommunegrænser i Vestjylland.

Henvendelsen har været drøftet administrativt.

Struer Kommune agter positivt at indgå i et samarbejde om projektet. Skulle ansøgningen accepteres af Region Midtjylland, indgår Struer Kommune i en dialog om planlægningen af det videre forløb.

Projektet forventes politisk behandlet i starten af det nye år, når der er kommet en afgørelse fra Region Midtjylland.

Med venlig hilsen

Bjarke Danvig
Planchef

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk